

νεται, υἱέ μου, ὅτι ἄνθρωπος ὅστις ἐπρόσφερε παρόμιον δῶρον, ἔχει δικαίωμα νὰ περιμένῃ ταχεῖαν εὐχαρίστησιν.

Ἔπειτα, στραφεῖσα πρὸς τὸν γενικὸν ἐπιμελητὴν τῶν οικονομικῶν·

— Δὲν εἶσαι σύμφωνος μὲ τὴν γνώμην μου, εἶπε, κύριε Φουκέ;

— Τὸ δῶρον ἀξίζει τὸν κόπον, ναί, κυρία μου, ἀπεκρίθη ὁ γενικὸς ἐπιμελητὴς μὲ εὐγένειαν ἥτις δὲν διέφυγε ποσῶς τὴν παρατήρησιν τοῦ βασιλέως.

— Δέξου λοιπὸν καὶ εὐχαρίστησε, ἐπέμεινε λέγουσα ἡ βασίλισσα Ἄννα.

— Τί λέγει ὁ κύριος Φουκέ; ἠρώτησεν ὁ ἸΔ' Λουδοβίκος.

— Θέλεις, Μεγαλειότατε, ν' ἀκούσῃς τὴν γνώμην μου;

— Ναί.

— Εὐχαρίστησε, βασιλεῦ...

— Ἀ! εἶπεν ἡ βασίλισσα.

— Ἀλλὰ μὴ δέχῃσαι, ἠκολούθησεν ὁ Φουκέ.

— Καὶ διατί νὰ μὴ δεχθῇ; ἠρώτησεν ἡ βασίλισσα.

— Τὸ εἶπες ἡ ἰδία, κυρία μου, ἐπανελάθεν ὁ Φουκέ· διότι οἱ βασιλεῖς οὔτε πρέπει οὔτε ἔμπορουν νὰ δέχωνται δῶρα ἀπὸ τοὺς ὑπηκόους των.

Ὁ βασιλεὺς ἔμεινεν ἄφωνος μετὰ τῶν δύο τούτων ἀντιθέτων γνωμῶν.

— Ἀλλὰ σαράντα ἑκατομμύρια! εἶπεν ἡ βασίλισσα Ἄννα ἡ Αὐστριακὴ μὲ τὸν αὐτὸν τόνον μὲ τὸν ὁποῖον ἡ δυστυχὴς Μαρία Ἀντωνιέτα εἶπε πολὺ μετὰ ταῦτα· «Θα μοῦ εἰπῇτε τόσα!»

— Τὸ ἠξεύρω, εἶπε γελῶν ὁ Φουκέ· σαράντα ἑκατομμύρια εἶναι ὥραια ποσότης, καὶ παρομοία ποσότης ἔμπορεῖ νὰ δελεάσῃ καὶ βασιλικὴν ἀκόμη συνείδησιν.

— Ἀλλὰ, κύριε, εἶπεν ἡ βασίλισσα, ἀντὶ ν' ἀποτρέψῃς τὸν βασιλέα ἀπὸ τοῦ νὰ δεχθῇ τὸ δῶρον τοῦτο, παρατήρησε εἰς τὴν Μεγαλειότητά Του, καθὼς εἶναι τὸ χρέος σου καὶ τὸ ἐπάγγελμά σου, ὅτι τὰ σαράντα αὐτὰ ἑκατομμύρια πλουτίζουν τὸ ταμιεῖόν του.

— Ἰσα ἰσα, κυρία μου, διότι τὰ σαράντα αὐτὰ ἑκατομμύρια πλουτίζουν τὸ ταμιεῖόν του, θὰ εἰπῶ εἰς τὸν βασιλέα· «Βασιλεῦ, ἂν δὲν ᾔναι εὐσχημον νὰ δεχθῇ ὁ βασιλεὺς ἀπὸ ὑπάρχόντου ἐξ ἵππους ἀξίζοντας εἴκοσι χιλιάδας φράγκων, εἶναι ἄτιμον νὰ χρεωστῇ τὴν τύχην του εἰς ὑπάρχον ἄλλον, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον εὐσυνείδητον εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς ὑλῆς ἥτις ἐχρησίμευσεν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ πλοῦτου τούτου.

— Δὲν ἀνέχει εἰς σέ, κύριε, εἶπεν ἡ βασίλισσα, νὰ δώσῃς μάθημα εἰς τὸν βασιλέα· προμήθευσέ του καλῆτερα σαράντα ἑκατομμύρια ἀντὶ τῶν ὅσα τὸν κάμνεις νὰ χάσῃ.

— Ὁ βασιλεὺς θὰ τὰ ἔχῃ ὅταν θελήσῃ, εἶπεν ὁ γενικὸς ἐπιμελητὴς τῶν οικονομικῶν νεύσας τὴν κεφαλὴν.

— Ναί, ἀλλὰ καταπιέζων τοῖς λαοῦς, εἶπεν ἡ βασίλισσα.

— Αἱ! καὶ δὲν ἐκαταπίεσθησαν, κυρία μου, ἀπεκρίθη ὁ Φουκέ, ὅταν τοὺς ἔκαμεν ἄλλος νὰ ιδρώσουν

τὰ σαράντα αὐτὰ ἑκατομμύρια, τὰ ὁποῖα διὰ τοῦ ἐγγράφου τούτου προσφέρονται; Τέλος πάντων, ἡ Μεγαλειότης Του ἐζήτησε τὴν γνώμην μου, καὶ ἡ γνώμη μου εἶναι αὕτη· ἂς ζητήσῃ ἡ Μεγαλειότης Του τὴν συνδρομὴν μου, καὶ θὰ τὴν λάβῃ ἐπίσης.

— Ἐλα, ἔλα, δέξου, υἱέ μου, εἶπεν ἡ βασίλισσα· εἶσαι ἀνώτερος καὶ τῶν λόγων καὶ τῶν ἐξηγήσεων τῶν ἀνθρώπων.

— Μὴ δέχῃσαι, βασιλεῦ, εἶπεν ὁ Φουκέ. Ὁ βασιλεὺς ἐν ὅσῳ ζῇ δὲν ἔχει σταθμὸν ἄλλον παρὰ τὴν συνείδησίν του, κριτὴν ἄλλον παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν του· ἀφοῦ ἀποθάνῃ ὅμως, ἔχει τοὺς μεταγενεστέρους, οἵτινες εὐφημοῦν ἢ κατακρίνουν τὰς πράξεις του.

— Εὐχαριστῶ, μῆτέρ μου, ἐπανελάθεν ὁ Λουδοβίκος χαιρετῶν μὲ σέβας τὴν βασίλισσαν. Εὐχαριστῶ, κύριε Φουκέ, εἶπεν ἀπολύων φιλοφρόνως τὸν γενικὸν ἐπιμελητὴν.

— Δέχῃσαι; ἠρώτησε καὶ πάλιν ἡ βασίλισσα Ἄννα.

— Θα σκεφθῶ, ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς κυττάζων τὸν Φουκέ.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΟΔΟΙΠΟΡΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΗΛΙΟΝ.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ.

(Συνέχεια τοῦ Κεφ. Ζ'. ἰδὲ φυλλάδ. 38.)

Κομῆταίτινες, ἀλλ' ὀλίγοι, περιγράφοντες ἑλλείψεις, δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀνέκοντες εἰς τὸ ἡμέτερον ἡλιακὸν σύστημα. Εἰς τῶν μᾶλλον ἀξιωματικῶν εἶναι ὁ Χάλλεϋ, οὕτω κληθεὶς ἀπὸ τοῦ ἑδμόνδου Χάλλεϋ, ὃς τῷ 1682 ἐμέτρησε τὴν πορείαν αὐτοῦ ἢ τὰ παραβολικὰ αὐτοῦ στοιχεῖα, ὡς λέγουσιν οἱ ἀστρονόμοι καὶ ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν περὶ τοῦ κομήτου τούτου συμπερασμάτων αὐτοῦ πρὸς τὰ τοῦ Κέπλερ διὰ τινὰ κομήτην παρατηρηθέντα τῷ 1607, συνέλαβε τὴν ιδέαν ὅτι ἐδύνάτο νὰ ᾔναι ὁ αὐτὸς, καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τούτου ὅτι ἡ ἐγκύκλιος κινήσις του ἐπέται νὰ ᾔναι 76 ἐτῶν καὶ ὅτι ᾔναι ὁ αὐτὸς ὅστις ἐφάνη τῷ 1531 καὶ παρατηρήθη ὑπὸ τοῦ Ἀπριανοῦ. Ἐπομένως ἐτόλμησε νὰ προείπῃ τὴν ἐκ νέου ἐμφάνισιν αὐτοῦ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἐτους 1758 ἢ τὴν ἀρχὴν τοῦ 1759· ἐπρεπεν ὅμως νὰ γνωσθῇ ἂν αἱ ἐλξεις τῶν μεγάλων πλανητῶν δὲν εἶχον ἐπιβροῇ ἐπὶ τῆς πορείας τοῦ κομήτου εἰς τὴν τροχιάν του. Ὁ Κλαίρβωτος ἐπεχειρίσθη τὸν ἐπίπονον τοῦτον ὑπολογισμόν καὶ εὗρεν ὅτι ἡ εἰς τὸ περιήλιον ἐπάνοδος τοῦ κομήτου θὰ ἐβραδύνετο κατὰ 100 ἡμέρας ἐκ τῆς ἐλξεως τοῦ Κρόνου καὶ κατὰ 518 τοῦλάχιστον ἐκ τῆς τοῦ Διὸς, ὅπερ ὥριζε τὴν ἐπάνοδον ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ ἀπριλίου μέχρι τῶν μέσων τοῦ μαρτίου 1759. Καὶ τῷ ἔντι ὁ κομήτης ἐφάνη εἰς τὸ περιήλιόν του τὴν 12 μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἐτους. Οἱ ΚΚ. Δαμουαζὼ καὶ Ποντεκουλάντες ἐπελογίσθησαν τὴν προσεχῇ αὐτοῦ ἐπάνοδον εἰς τὸ περιήλιον· καὶ ὁ μὲν πρῶτος ὥρισεν αὐτὴν τὴν 4' νοεμβρίου 1835, ὁ δὲ δεύτερος τὴν 13 νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἐτους. Ἡ δια-

φορά αὕτη τοῦ ὑπολογισμοῦ προῆλθεν κατὰ μέρος ἐκ τοῦ ὅτι οἱ ΚΚ. Δαμουάζω καὶ Ποντεκουλάντες δὲν παρεδέχθησαν τοὺς αὐτοὺς ὄγκους ὡς πρὸς τοὺς προξενούντας τὰς ἀνωμαλίας πλανήτας. Ὅπως δὲ καὶ ἂν ᾤ, ὁ κομήτης ἐράνη καὶ παρετηρήθη εἰς Ῥώμην τὴν 5' αὐγούστου 1835· ἐφθάσεν εἰς τὸ περιηλίον του τὴν 16' νοεμβρίου, καὶ ἠφανίσθη, ἀφ' οὗ παρετηρήθη διὰ τελευταίαν φορὰν εἰς Βιένναν ὑπὸ τοῦ Κ. Λιτρώ τὴν 27 ἰανουαρίου 1836· ἡ ἀκρίβεια αὕτη δὲν εἶναι ἀξιοθαύμαστος;

Καὶ ὁ μὲν κομήτης τοῦ Χάλλεϋ εἶναι ὁ πρῶτος οὗ διεμετρήθη ἡ πορεία· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα διεμετρήθησαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι, παραδείγματος χάριν ὁ βραχίον ἔχων τὴν περίοδον, παρατηρηθεὶς τῷ 1805 καὶ οὗ τινος ἡ ἐγκύκλιος κινήσις εἶναι τριῶν ἐτῶν καὶ ἡμίσεως, καὶ ὁ ἐξ ἐτῶν ὅστις κατὰ τοσοῦτο διάστημα χρόνου διατρέχει τὴν τροχίαν του καὶ παρετηρήθη κατὰ πρῶτον τῷ 1772. Περὶ τοῦ κομήτου τούτου θὰ σᾶς διηγηθῶ μικρόν τι ἀνέκδοτον. Εἰς τῶν ἡμετέρων ἀστρονόμων, ἀποθανόντων πρό τινων ἐτῶν, εἶχε προειπῇ ὅτι ὁ κομήτης οὗτος θὰ πλησιάσῃ τοσοῦτον εἰς τὴν γῆν τῷ 1805, ὥστε θὰ καταφλέξῃ τὴν πτωχὴν μας Ἑυρώπην· καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ προρρήσει πάντες οἱ πιστεύοντες ἔπαθον τρόμον· νευρικοὶν ἐξ οὗ ἐδιάβησαν ν' ἀποδημήσωσιν ὅσον τάχιστα εἰς τὴν Ἀμερικὴν, περιμένοντες ἐκεῖ μετ' ἀγωνίας τὴν τρομερὰν καταστροφὴν, καὶ ἐτοιμαζόμενοι νὰ φέρωσι τὸ πένθος τῆς πατρίδος των. Ὁ κομήτης διέβη κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀστρονόμου προαγγελθεῖσαν ἐποχὴν, ἀλλ' εἰς ἀπόστασιν 2 ἑκατομμυρίων λευγῶν ἀφ' ἡμῶν, καὶ ἐν ἀκρᾷ ἀθωότητι· τότε ἐπανῆλθεν ἡ εὐθυμία εἰς τοὺς Παρισιανούς καὶ ἐποίουν ἄσματα διὰ τὸν κομήτην.

— Πρὶν ἀναχωρήσωμεν, εἶπεν ὁ Ἡλιακὸς ἀποτεινόμενος πρὸς ἐμὲ, δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀντικεφαλαιώσῃς ἐν συντόμῳ ὅσα εἶπες περὶ τοῦ ὄγκου καὶ τοῦ μεγέθους τῶν πλανητῶν, καὶ νὰ καταστήτῃς τὰ δύο ταῦτα ὅσον τὸ δυνατόν ἐπιεικῆ διὰ δημῶδους τινὸς συγκρίσεις;

— Δημῶδους μέχρι χυδαῖσμοῦ καὶ θὰ τὴν προτείνῃ ὁ Κέρσελλ· ἰδοὺ τί λέγει·

— Ἀς φαντασθῶμεν ἀγρὸν ἢ λειμῶνα πᾶν ὁμαλὸν καὶ ἂς θέσωμεν ἐν αὐτῷ σφαῖραν 2 ποδῶν διαμέτρου διὰ νὰ παραστήσῃ τὸν ἥλιον· τότε ὁ Ἑρμῆς θὰ παρασταθῇ διὰ κόκκου σινάπεως ἔχοντος ὡς τροχίαν περιφέρειαν κύκλου 164 ποδῶν διαμέτρου. Ἡ Ἀφροδίτη διὰ πίσου ἐπὶ κύκλου 284 ποδῶν, ἡ Γῆ ὡσαύτως διὰ πίσου ἐπὶ κύκλου 430 ποδῶν· ἡ Ἥρα, ἡ Δήμητρα, ἡ Ἑστία καὶ ἡ Ἀθηνᾶ διὰ κόκκων ἄμμου ἐπὶ τροχίω 1000 ἕως 1200 ποδῶν· ὁ Ζεὺς διὰ χρυσομήλου (πορτοκαλίου) μεσαίου μεγέθους ἐπὶ κύκλου 2200 ποδῶν, ἡ ὡς ἔγγιστα ἐνός ἑκτου λεύγης. Ὁ Κρόνος διὰ μικροῦ χρυσομήλου ἐπὶ κύκλου 4,000 ποδῶν, ἡ ὡς ἔγγιστα ἐνός τρίτου λεύγης. Ὁ Οὐρανὸς διὰ μεγάλου κερασίου ἐπὶ κύκλου 8,200 ποδῶν ἢ τριῶν πέμπτων λεύγης. Ἄν ἠθέλαμεν νὰ μιμηθῶμεν τὰς κινήσεις τῶν πλανητῶν εἰς τὰς τροχιάς των, ὁ Ἑρμῆς θὰ διέγραφε μῆκος ἴσον τῇ διαμέτρῳ αὐτοῦ εἰς 41 δευτέρα· ἡ Ἀφροδίτη εἰς 4 λεπτά, 14 δευτέρα, ἡ Γῆ εἰς 7 λεπτά, ὁ Ἄρης εἰς 4

λεπτά, 48 δευτέρα, ὁ Ζεὺς εἰς 2 ὥρας, 56 λεπτά, ὁ Κρόνος εἰς 3 ὥρας, 13 λεπτά, καὶ ὁ Οὐρανὸς εἰς 2 ὥρας, 16 λεπτά.

Μόλις ἐπεράτουν τὸν λόγον, καὶ ὁ δαίμων ἀρπάσας ἡμᾶς ἀμφοτέρους τὸν Ἡλιοῖον καὶ ἐμὲ ἐξ ἐνὸς ὠτίου, μᾶς ἀνήγειρεν ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους καὶ μᾶς ἐσφενδόνισεν εἰς τὸ διάστημα μετὰ ταχύτητος ἣν οὐδεμία ἐκφρασίς δύναται νὰ παραστήσῃ· εἰς ἕλαττον λεπτοῦ διήλθομεν τὰς δύο ἀτμοσφαῖρας τοῦ ἡλίου καὶ τὸ κενὸν καὶ λευκόφαιον διάστημα τὸ διαχωρίζον ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πλησιέστερου πλανήτου, δηλαδὴ τοῦ Ἑρμοῦ. Ἐν ᾧ εὐρισκόμεθα εἰσέτι εἰς τινα ἀπόστασιν, τὸ πνεῦμα διὰ τρόπον ὑπούλως χλευαστικοῦ εἶπε πρὸς ἐμὲ ὅτι ὁ πλανήτης οὗτος ἦν ὅλως διόλου ὡς σφαῖρα κωνοπαιγνίου.

— Φαίνεται, εἶπε προσέτι, ὅτι οὗτος οὐδέποτε ἦν εἰς στάσιν ἀναλύσεως, ἂν καὶ τοῖς πλησιέστερος εἰς τὸν ἥλιον παρὰ ἡ Γῆ. Οἱ πόλοι του οὐδόλως εἰσι συμπεπιεσμένοι, καὶ ὅμως στρέφεται περὶ τὸν ἄξονά του μετὰ τῆς αὐτῆς ταχύτητος, ὡς καὶ ἡ Γῆ, διότι αἱ ἡμέραι του εἰσὶν ἐπίσης 24 ὥρῳ.

Ἰπεκρίθην ὅτι δὲν ἐνόησα τὸν σαρκασμὸν τοῦτον καὶ εἰσεχωρήσαμεν εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν τοῦ Ἑρμοῦ ἣν εὗρον μᾶλλον πυκνὴν καὶ παχείαν παρὰ τὴν τῆς Γῆς, ἂν καὶ ἡ διαφορὰ δὲν ἦν τοσοῦτον μεγάλη ὅσον τὴν ἐφανταζόμεν κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἀστρονόμων μας. Ὅπερ δὲ μὲ ἐξέπληξε μᾶλλον ἦν ὅτι τὴν εὗρον μετρωτάτης θερμοκρασίας, ἂν καὶ κατὰ τὸν ὑπολογισμόν τοῦ Νεύτωνος ὁ Ἑρμῆς ἐλάμβανε παρὰ τοῦ ἡλίου ἐπτάκις πλείονα θερμότητα παρὰ ἡ Γῆ.

— Τοῦτο προέρχεται, μοι εἶπε τὸ πνεῦμα, ἐκ τοῦ ὅτι, ὡς πολλάκις σοὶ εἶπον, ὁ ἥλιος δὲν ἐκπέμπει θερμότητα, ἀλλὰ φῶς ὅπερ τὴν ἀναπτύσσει ἐνεργοῦν ἐπὶ τοῦ θερμογόνου. Ἄν ὁ Ἑρμῆς λαμβάνῃ ἐπτάκις πλείον φῶς, περιέχει ἐπτάκις ἕλαττον θερμὸν γόνον, ἐξ οὗ γεννᾶται ἀντιστάθμησις καὶ ἐπομένως ἡ θερμοκρασία εἶναι ἐνταῦθα ἡ αὐτὴ ὡς καὶ ἐπὶ τῆς Γῆς.

Ἀπέβημεν εἰς εὐρύχωρον πεδιάδα κεκαλυμμένην ὑπὸ τινος εἶδους ἀγρωστοῦ δῶν φυτῶν ἢ χόρτων ἅπερ ἐξέλεβον κατ' ἀρχάς ὡς τὰ Ἰνδικὰ βαμβοῦ, διότι εἶχον τοῦλάχιστον δώδεκα ἕως δεκαπέντε ποδῶν ὕψος. Ἐκαθήσαμεν ἐπὶ πυκνώματος βρούου χονδροειδοῦς καὶ τραχέως, διὰ νὰ ἀναπαυθῶμεν ἀπὸ τῆς ὀρμητικῆς ταχύτητος τῆς ὁδοιπορίας μας, καὶ ἐκεῖ μοι ἐπῆλθον σκέψεις τινὲς ὡς ὅπου ἐφθάσαμεν εἰς τὸν ἥλιον.

— Ἥμην εἰς ἄκρον ἀνόητος, ἔλεγον κατ' ἐμαυτὸν, νὰ πιστεύω εἰς τὸν Μικρομέγαν καὶ εἰς τετρατῶδεις γίγαντας. Βεβαίως εἰς τὸ πᾶν δὲν ὑπάρχουσι γίγαντες, καὶ ἐγὼ εἶμαι εἰς τῶν ὠραιοτέρων ἀνθρώπων τῆς κτίσεως (βίβας βλέμμα ἐλέους ἐπὶ τοῦ Ἡλιαίου) καὶ πιθανῶς ἐπὶ τῆς σφαῖρας εἰς ἣν ἦδη εὐρισκόμεθα θὰ ἶδω μόνον πυγμαίους, διότι ἂν ὁ Ἑρμῆς ἦναι τὰ δύο πέμπτα τῆς Γῆς κατὰ τὸ μέγεθος, εἶναι φανερόν ὅτι οἱ κατοικοῦντες αὐτὸν ἄνθρωποι...

Κρότος φοικώδης ἤχησεν εἰς τὰ ὦτά μου καὶ αἱ ἠχῶ τὸν ἐπανελάβον ὡς τοὺς βρόμους τοῦ κεραυνοῦ. Καὶ ὅμως δὲν ἦν βροντὴ, ἀλλὰ φωνὴ τρομερὰ πρὸς ἣν ὁ μυκηθμὸς τοῦ ταύρου ἢ οἱ βρυχηθμοὶ τῶν λεόντων θὰ ἐφαίνοντο ἑλατὰ μινυρίσματα. Ἀνη-

γέρθην ἔντρομος ὅλως, καὶ περιστρέψας τοὺς ὀφθαλμούς, εἶδον αἰφνης ὃν φρικαλέον ἀναπηδῶν εἰς μικρὰν ἀπ' ἐμοῦ ἀπόστασιν. Εἶχεν ὡς ἔγγιστα ὀκτὼ ποδῶν ὕψος, καὶ ἐν γένει εἶχε μορφήν σχεδὸν ἀνθρωπίνην, ἀλλὰ θεωρούμενον εἰς τὰ καθέστατα ἦν τέρας ὅλως ἀλλόκοτον· τὸ σῶμά του ἦν μακρὸν, ισχνὸν καὶ τριχωτόν· οἱ πόδες του πλατεῖς, μικρότατοι, ἔχοντες πέντε δακτύλους ἱκανοὺς νὰ συλλαμβάνωσι τὰ ἀντικείμενα ἀπαρallάκτως ὡς οἱ τοῦ πιθήκου· ἡ κεφαλὴ του ἦν μικροτάτη, πολὺ μικροτέρα τῆς τοῦ ἀνθρώπου κατ' ἀναλογίαν· προέβαινε δὲ εἰς τὰ ἔμπροσθεν εἰς εἶδος ῥύγχους ἐξέχοντος καὶ σχιζομένου ὑπὸ στόματος ἢ μᾶλλον χάσματος ἐκτεινομένου ἑκατέρωθεν μέχρι κάτωθεν τῶν ὠτῶν· αἱ χεῖρές του ἦσαν πλατεῖαι καὶ ῥωμαλέαι, ἔχουσαι ὄνυχας ἰσοπέδους μὲν, ἀλλὰ δυνατωτάτους καὶ ὀξύκαταλίκτους. Τὸ τέρας τοῦτο ἅμα μᾶς παρετήρησεν, ἀφῆκε νέαν κραυγὴν ἐπίσης τρομερὰν ὡς τὴν πρώτην καὶ ἤρχισε νὰ ἀναπηδᾷ πλησιάζον πρὸς ἡμᾶς. Ἦδη ἐξέτεινε τὸν τριχωτόν του βραχίονα, καὶ ἐνόμισα ὅτι ἀπώλολα ἤδη, ὅτι μὲ κατεβρόχθισεν, ὅτι μὲ κατέπιεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα ἐπαρρόσησεν τὴν βακτηρίαν του εἰς τὸ ἐμμανὲς θηρίον, τὸ ἤγγισε καὶ κατέπαυσεν εὐθύς τὴν ὀργὴν του. Τότε μᾶς παρετήρησε μετὰ μεγάλης προσοχῆς μίαν στιγμὴν, ἐπλησίασεν, ἂν οὐχὶ μετὰ γλυκύτητος, τοῦλάχιστον μετὰ περιεργείας· ἔπειτα ἤλθε καὶ ἐκάθησεν ὅπως οὖν ἡσύχως πλησίον μου, καὶ ἤρχισε νὰ σχηματίζῃ διαφόρους μορφασμούς, οἵτινες θὰ μοι ἐπροξένουν γέλωτα, ἂν δὲν μοι ἐνέπνεον φόβον. Ἀφ' οὗ δὲ συνήλθον ὅπως οὖν ἐκ τοῦ τρόμου, ἠρώτησα τὸν δαίμονα τί ἐδύνατο νὰ ἦναι τὸ παράδοξον τοῦτο ζῶον.

— Παρατήρησον καλῶς, μοι εἶπε· τὸ γνωρίζεις, διότι ἔχει τὸ ὁμοίον του ἐπὶ τῆς γῆς.

Τῷ ὄντι, ἀφ' οὗ τὸ παρετήρησα μετὰ μεγάλης προσοχῆς, ἐνεθυμήθην τὴν χαρακτηριστικὴν φράσιν τοῦ Κυβιέρου, Βασίλειον ζῶικόν, τόμος 1', σελὶς 3' α Βραχίονες μακροὶ, μέτωπον λίαν ἀποσεσυρμένον, πρόσωπον πυρκαμοειδὲς ὑπομέλανον ὡς καὶ αἱ χεῖρες, σῶμα μελάγχρουν. »

— Εὐρον, εὐρον, ἀνέκραξα, εἶναι πόγκος.

— Παντελῶς, μοι εἶπεν ὁ δαίμων, εἶναι ἀνθρωπος.

— Πῶς ἀνθρωπος! ὁ πόγκος εἶναι ἀνθρωπος εἰς τὸν Ἑρμῆν;

— Διὰ τί ὄχι; ὁ ἀνθρωπος δὲν διακρίνεται τῶν ζώων διὰ τῆς ὑπεροχῆς τῆς νοήσεώς του; Ἰδὲ λοιπόν, εἰς τὸν Ἑρμῆν τοῦτο εἶναι τὸ νοημονέστερον τῶν ὄντων ὅσα ὑπάρχουσι. Καὶ διὰ νὰ σοὶ δώσω δειγματὸς ὁρθότητος τῶν συλλογισμῶν του, θὰ σὲ φέρω εἰς συνομιλίαν μετ' αὐτοῦ.

Ὁ δαίμων διὰ τίνος σημείου μετέδωκεν εἰς ἐμέ καὶ εἰς τὸν Ἡλιαῖον τὴν δύναμιν τοῦ νὰ ἐνοώμεν τὴν γλῶσσαν τοῦ πόγκου. Ἰδοὺ ἡ ἐκ τούτου προκύψατα συνδιαλέξεις.

— Κύριε πιθήκε, εἶπον ἐγὼ μεθ' ὅσου εὐγενοῦς τρόπου ἦσαν ἄξιοι οἱ μακροὶ του ὀδόντες καὶ οἱ χαλωδῶδεις ὄνυχές του, διὰ τί ὠργίσθης ἐναντίον μου, ὅποταν μὲ εἶδες; μήπως ἐκ περιστάσεως σοὶ προσέκρουσα κατὰ τι ἀκουσίως; μήπως εὐρίσκομαι ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας σου;

(Φυλλάδιον 39, τόμ. Β')

— Δὲν ὠργίσθην, μοὶ ἀπεκρίθη, ἀλλὰ μόνον ἤθελον νὰ σὲ φάγω, διότι πεινώ· ὅσον δὲ περὶ ἰδιοκτησίας, ἀγνοῶ τί εἶναι τοῦτο.

— Ἰδοὺ, εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, πολιτισμὸς πάνυ νέος. Πόσον ἀπέχει ὁ πόγκος οὗτος Παρισιανοῦ τίνος εἰσαγγελέως!

— Τί! κύριέ μου, ἤθελες νὰ πλημμελήσῃς τόσον μεγάλην ἀδικίαν;

— Δὲν ὑπάρχει εἰς τοῦτο ἀδικία, διότι εἶμαι ὁ ισχυρότερος· ὁ γενικώτερος νόμος τῆς φύσεως δὲν εἶναι ὁ ισχυρότερος νὰ τρώῃ τὸν ἀσθενέστερον;

— Σύμφημι μέχρι τίνος· ἀλλ' ὅμως δὲν στοχάζομαι ὅτι οἱ ἄνθρωποι ἐπλάσθησαν θετικῶς διὰ νὰ προμηθεύωσι τροφήν εἰς τοὺς πόγκους.

— Πάντα τὰ ἀσθενέστερά μου ὄντα ἐπλάσθησαν διὰ νὰ χρησιμεύωσιν ὡς τροφή εἰς τὸ θηλύ μου, εἰς τὰ τέκνα μου καὶ εἰς ἐμέ.

— Ἰδοὺ ἐγωῖσμός φρικωδέστατος, ἀνέκραξα.

— Καὶ ὅμως, μοὶ ἀπεκρίθη ὁ Ἡλιαῖος, ὁ ἐγωῖσμός εἶναι ἡ προκαταρκτικὴ αἰτία τῆς κοινωνίας· οἱ ἄνθρωποι συνενοῦμενοι, ὑποχωροῦσιν ἀτομικῶς τὸ ἥμισυ τοῦ ἐγωῖσμοῦ τούτου, διὰ ν' ἀσφαλίσωσιν εἰς ἑαυτοὺς προστασίαν δι' ἧς νὰ ἀπολαμβάνωσιν ἡσύχως τὸ ἕτερον ἥμισυ. Δὲν θὰ μοὶ ἐφαίνετο ἐπομένως ἄπορον ἂν οἱ πόγκοι συνηνοῦντο μετ' ὀλίγον εἰς σῶμα ἔθνους.

— Καὶ ἤρχισαν ἤδη, εἶπεν ὁ δαίμων, ἐπειδὴ ζῶσιν οἰκογενειακῶς· οἰκοδομοῦσι καλύβας, συσσωματοῦνται διὰ νὰ πολεμώσιν ἐλέφαντας, ἐπιθέτουσιν εἰς τὰς πληγὰς των φύλλα μασσημένα, καὶ τελευταῖον. ὅπερ καὶ τὸ χαρακτηριστικώτερον, ἀντιμάχονται πρὸς ἀλλήλους.

Ἄλλως τε, ἐξηκολούθησεν αὐτὸς, ὁ Ἑρμῆς δὲν κατωκλήθη πάντοτε ὑπὸ πόγκων. Τὸ πάλαι, δηλαδὴ πρὸ τριακοσίων χιλιάδων ἐτῶν οἱ κάτοικοι αὐτοῦ ἦσαν ἄνθρωποι ἀπαρallάκτως ὅμοιοι τοῖς τοῦ Ἡλίου. Ἀλλ' οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι δοθέντες εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ διανοητικοῦ των, ἔφθασαν τέλος εἰς τὸ ἑπακρον τῆς ἡθικῆς ὅσης ἦσαν δεκτικοὶ, καὶ τὸ πνεῦμα τοὺς ἐθανάτωσεν.

— Ἐρχονται λοιπὸν πνεύματα εἰς τοῦτον τὸν τόπον;

— Δὲν μὲ ἐννοεῖς· ἰδοὺ ἐξηγοῦμαι σαφέστερον. Εἰς τὸν Ἑρμῆν ὡς καὶ εἰς τὸν Ἡλίον ἡ τελειότης τοῦ ἡθικοῦ ἀνθρώπου ἔχει ὅριον ὠρισμένον ὑπὸ τῆς φύσεως τῆς ὕλης του· καὶ ὅσον τὸ πνεῦμα προβαίνει τὸ φυσικὸν ὀπισθοδρομεῖ, κατ' ἀναλογίαν τακτικὰς καὶ ἀναλλοιωτοῦς. Ὁ ἐγκέφαλος ἀναπτύσσεται πρὸς ζήμιαν τοῦ σώματος ὅπερ περιπίπτει εἰς ἀτροφίαν ἐλλείπει ἀσκήσεως· ἡ κεφαλὴ καθίσταται ὑπέρρογκος, αἱ κνήμαι γίνονται ισχναὶ καὶ κλονιζόμεναι· τὸ στήθος συστέλλεται, ἡ ῥάχης καταπίπτει καὶ κυρτοῦται, πᾶσαι αἱ δυνάμεις ἐκασθενοῦσιν εἰς βαθμὸν ὥστε τὸ γένος διατηρεῖται τοῦ λοιποῦ μόνον δι' ἐξαμβλωμάτων νοσηρῶν καὶ πρόωρα ἐξηνητημένων. Καὶ τοιουτοτρόπως ἡ γενεὰ ἐλαττοῦται ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ τέλος πάντων ὀλοτελῶς ἀφανίζεται. Τοιαύτη ἐγένετο ἡ μετατροπὴ εἰς τὸν Ἑρμῆν ἡ ἐξολοθρεύσασα τὸ ἀνθρώπινον γένος· τοιαύτη ἔσται καὶ ἡ ἐξολοθρεύσασα αὐτὸ εἰς τὸν Ἡλίον. Ἡ ὕλη ὅμως τροπο-

λογεῖται ἀλλὰ δὲν ἀποθνήσκει· διατηρεῖ τὰς ιδιότητάς της εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ἐξ οὗ προκύπτει ὅτι ὁ Ἥλιαος καὶ ὁ Ἑρμαῖος ἀναγεννῶνται ἐκ τῆς τέφρας αὐτῶν ὡς ὁ φοῖνιξ. Ἀφοῦ διέλθωσι τὸν κύκλον πασῶν τῶν τροπολογιῶν, αἱ σφαῖραι ἐπανερχονται εἰς τὰς πρώτας οὕτως εἰπεῖν ζωολογικὰς περιόδους· τὰ ζῶα διοργανίζονται· ὁ διοργανισμὸς αὐτῶν τελειοποιεῖται ἢ μάλλον συμπλέκεται μετὰ τῆς πορείας τῶν αἰώνων, καὶ μετ' ὀλίγον ἰδοὺ ὁ πόγκος ὁ ἐν τῷ Ἑρμῇ διαδεχθεὶς τὸν ἄνθρωπον τὸν οἰκοῦντα ποτὲ τούτους τοὺς ἐρήμους σήμερον τόπους. Ὁ πόγκος θὰ τελειοποιηθῇ καὶ ...

— Ἐτερος ἦχος παράδοξος ἠκούσθη· ἦν δὲ οὗτος εἶδος μελωδίας ἀντηχητικῆς ὡς ἡ τοῦ μεγάλου ὀργάνου τῆς μητροπόλεως καὶ διέκοψε τὸ πνεῦμα πνίξας τὴν φωνήν του. Αὕτη ἡ λίαν θορυβώδης μουσικὴ εἶχε τι ἱκανῶς χαρίεν, καὶ ὅμως προσέβαινε χρωματικῶς δι' ἡμιτόνων, ἔτι δὲ καὶ διὰ τετάρτων τῶν τόνων, ὅπερ καθίστα αὐτὴν παράδοξον πρὸς ἀκοὴν ἐθισμένην εἰς τὴν ἡμετέραν διατονικὴν μουσικὴν. Ἐν ᾧ ἔμελλον νὰ ἐρωτήσω ὅποιον ἐδύνάτο νὰ ᾄδει τὸ ὄργανον τὸ ἀποτελοῦν τοσοῦτον κρότον, εἶδον αἰφνης ὑπολαΐδα (1) ὡς ὁ ἀντίχειρ τοῦ μέγεθος, καὶ ἥτις μόνῃ αὐτὴ ἀπετέλει τὴν ἠχήσασαν αὐτὴν συμφωνίαν.

— Ἰδοὺ μικρὸν ζῶον, εἶπον, ἔχον καθ' ὑπερβολὴν δυνατὴν φωνήν.

— Παντελῶς αὕτη εἶναι ὑπολαΐς ὁμοία τῇ λάλῳ ὑπολαΐδι ἣν γνωρίζεις· σοὶ φαίνεται δὲ ἡ φωνὴ τῆς δυνατῆ, διότι ἡχεῖ εἰς ἀτμοσφαῖραν πυκνωτέραν τῆς τῆς γῆς.

Ἄμα τὸ πνεῦμα προσέφερε ταύτας τὰς λέξεις τὸ μικρὸν πτηνὸν ἐπέταξε, καὶ ἂν καὶ τὰ πτερά του ἦσαν πάνυ βραχέα, ἐξεπλάγην ἰδὼν νὰ διασχίζῃ τὸν ἀέρα μετὰ ταχύτητος πρὸς ἣν ἡ πτῆσις τῆς χειλιδόνης θὰ ἦν βραδύτης. Ἀλλ' ἐνόησα ὅτι τοῦτο προήρχετο ἐκ δύο αἰτιῶν· κατὰ πρῶτον ἡ πυκνότης τοῦ ἀέρος παρεῖχεν εἰς αὐτὸ στήριγμα εὐκολώτερον παρ' ὅσον ὁ ἐλαφρὸς ἀήρ τῆς πατρίδος μας. Ἐπειτα ὁ Ἑρμῆς, ἔχων ὄγκον πολὺ ἐλάττωνα τῆς Γῆς, ἔχει ἐπίσης ἐλάττωνα δυνάμιν ἐλξέως. Ἐκ τῆς σκέψεως ταύτης κινήσεις, ἐπεχείρησα ἐν τῷ ἅμα πείραμα· ἂν καὶ ρύσει ὀλίγον χορευτῆς, ἔτυχεν ἄλλοτε νὰ πηδήσω θερμαυστρίδα (2) μέχρι τῶν τεσσάρων, ἀλλ' οὐδέποτε μέχρι τῶν ἑξ. Ἦδη δὲ διὰ νὰ τελέσω τὸ πείραμά μου, ἤρχισα νὰ πηδῶ, καὶ ἡσθάνην ὑπερβάλλουσιν ἀγαλλίαςιν, ὅταν εἶδον ὅτι ἐδυνάμην νὰ φθάσω μέχρι τῶν ἑξ καὶ μέχρι μάλιστα τῶν ὀκτώ, ὅπως περιχαρὴς δι' ὅπερ συνήσθην ἐν ἐμαυτῷ ἐξοχον τοῦτο πλεονέκτημα. Ἐξηκολούθησα νὰ πηδῶ, νὰ περιστρέφωμαι μετὰ τοσαύτης ἐλαφρότητος ὥστε θὰ καθίστώμην ἐπιφθονος εἰς τὴν ὀρχήστριαν τοῦ μελοδραματικῷ θεάτρου. Ὁ Ἥλιαος μὲ ἐθεώρει ὅλως ἐννεὸς

καὶ κινῶν τὴν χονδρὴν κεφαλὴν του. Ὁ δαίμων ἐγέλα κρατῶν τὰ πτερά του· ὁ δὲ πόγκος παρασυρθεὶς ἐκ τῆς πρὸς τὴν μίμησιν ῥοπῆς του, ἤρχισε νὰ σκιρτᾷ, νὰ κυβιστᾷ, καὶ νὰ πηδᾷ κινδυνώδῃ ἄλματα, ἐξ οὗ ὁ κάτοικος τοῦ Ἥλιου ἐξήγαγε συμπέρασμα ὅτι ἔτεινεν ἤδη εἰς ὑψηλὸν πολιτισμὸν· ἀμφοτέροι ἐπιδεικνύμεν βεβαίως πολλὴν χάριν. Ἀλλ' ὅμως παρετήρησα ὅτι ὅσον καὶ ἂν ἦν μεγάλη ἡ ζωηρότης μας καὶ ἡ προσπάθειά μας, τὰ κινήματά μας ἦσαν πάντοτε βραδύτατα, καὶ τοῦτο προήρχετο ἐκ τοῦ ὅτι πᾶν σῶμα πίπτει εἰς τὸν Ἑρμῇ διατρέχει μόνον δώδεκα πόδας ἀνὰ ἕκαστον δεύτερον λεπτόν, ἐν ᾧ διατρέχει δεκαεὶ ἐπὶ τῆς γῆς μας. Πηδῶντες ἐπομένως θερμαυστρίδα, ἐμένομεν εἰς τὸν ἀέρα ἐν τέταρτον πλέον τοῦ εἰς τὸ μελοδραματικὸν θέατρον δαπανωμένου καιροῦ.

Τέλος ἀποκαμών, ἠθέλησα νὰ καθίσω διὰ νὰ ἀναπαυθῶ ὀλίγον ἀπὸ τοῦ κόπου τοῦ χοροῦ. Ἀλλ' ὁ δαίμων μᾶς εἶπεν ὅτι ἐμέλλομεν ν' ἀναχωρήσωμεν ἀπὸ τοῦ Ἑρμοῦ διὰ νὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Ἀφροδίτην. « Διότι, εἶπεν, ὅτι περιέργον θὰ ἐβλέπετε ἐνταῦθα, τὸ εὐρίσκετε καὶ ἐκεῖ. » Ὁ πόγκος ἠθέλησε ν' ἀποσυρθῇ εἰς τὰ δάση του, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα ἐγγίσατο αὐτὸν διὰ τῆς βακτηρίας του, τῷ εἶπεν ὅτι ἔπρεπε νὰ μᾶς ἀκολουθήσῃ. Καὶ ἀμέσως ἀνεχωρήσαμεν καὶ οἱ τέσσαρες διὰ μέσου τοῦ διαστήματος. Μόλις ἐδυνάμην νὰ ἰδῶ ὑψηλὸν τι ὄρος εἰς τὸν Ἑρμῆν, τὸ αὐτὸ ἴσως, ὅπερ ῥίπτον τὴν σκιάν του πρὸς ἐν τῶν ἄκρων τοῦ δίσκου του, δίδει εἰς τὸν πλανήτην τοῦτον θεωρούμενον ἀπὸ τῆς Γῆς σχῆμα περικεκομμένης σφαίρας, ἐξ οὗ οἱ ἡμέτεροι ἀστρονόμοι ἐδυνήθησαν νὰ ὑπολογισθῶσι τὰς διαφόρους μεταβολὰς τοῦ πλανήτου τούτου. (Ἀκολουθεῖ.)

ΟΠΤΑΣΙΑ ΚΑΡΟΛΟΥ ΤΟΥ ΙΑ' ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΓΑΛΛΙΚΟΥ.

There are more things in heav'n and earth, Horatio,
Than are dreamt of in your philosophy.
SHAKESPEARE, Hamlet.

Χλευάζομεν τὰς ὀπτασίας καὶ τὰ φαντάσματα· ἐξ αὐτῶν τινα ὅμως ἐπιβεβαιοῦνται διὰ τοιούτων μαρτυριῶν, ὥστε, ἐὰν ἀπηνούμεθα νὰ τὰ πιστεύσωμεν, θὰ ἠναγκάζομεθα, διὰ νὰ εἰμεθα συνεπεῖς, ν' ἀπορρίψωμεν ἐξ ὁλοκλήρου ὅλας τὰς ἱστορικὰς ἀποδείξεις.

Τακτικὸν πρωτόκολλον, φέρον τὰς ὑπογραφὰς τεσσάρων ἀξιολπίστων μαρτύρων, ἰδοὺ τί ἐγγράφεται τὴν ἀλήθειαν τοῦ γεγονότος τὸ ὅποιον θὰ διηγηθῶ. Προσθέτω δὲ ὅτι ἡ ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τούτῳ πρόβρῃσις ἦτον γνωστὴ καὶ ἐπανελαμβάνετο πολὺ πρὶν ἐκπληρωθῇ διὰ τῶν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας συμβάντων.

Κάρολος ὁ ΙΑ', πατὴρ τοῦ περιφήμου Καρόλου τοῦ ΙΒ', ἦτον ἐκ τῶν δεσποτικωτέρων, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἐκ τῶν συνετωτέρων μοναρχῶν τῆς Σουηδίας. Περιώρισε τὰ τερατώδη τῶν εὐγενῶν προνόμια, κατήργησε τὴν ἐξουσίαν τῆς γερουσίας, καὶ

1) Ποταμίδα πτηνὸν, (fauvette).

2) Θερμαυστρίς, ἔντονος καὶ ὀρεκτικὸς τις χορὸς ἐν ᾧ πηδῶσιν εἰς ὕψος ἐνταῦτ' ταχέως σταυροῦντες τοὺς πόδας, πρὶν ποτήσωσι κατὰ γῆς, ἐξ οὗ καὶ ῥῆμα θερμαυστρίζειν Εὐστάθ. Θερμαυστρίζειν λέγονται οἱ ὀρχούμενοι ὅταν εἰς ὕψος ἀναπηδήσαντες πολλὰς παραλλαγὰς τοῖς ποσὶ ποιήσονται πρὸ τοῦ εἰς τὸ ἔδαφος κατενεχθῆναι.